

Havforskningsinstituttet har gleden av å presentere *Havets ressurser og miljø 2007*. En samlet statusrapport for tilstanden i våre havområder ble første gang utgitt som ressursrapport tidlig på 70-tallet. Siden Havforskningsinstituttet endret sin organisasjon til en økosystembasert programstruktur i 2004, er det lagt stor innsats i å sammenstille kunnskap om levende organismer og miljøparametre i instituttet. Dette blir også lagt til grunn i instituttets rådgivning for en bærekraftig forvaltning av havet, fra fjæresteinene og utover, og fra havbunnen og opp.

Rapportens inndeling samsvarer med måten Havforskningsinstituttet arbeider på. Virksomheten er strukturert i forsknings- og rådgivningsprogrammer for Barentshavet, Norskehavet og Nordsjøen, kysten og akvakultur. I 2007 videreutvikler vi programstrukturen og etablerer nye tematiske forskningsprogrammer for Biologiske mekanismer i marine økosystemer og akvakultur, Økosystem og bestandsdynamikk, Klima-fisk, Olje-fisk, og havbunnskartleggingsprogrammet MAREANO. Målet er at disse programmene skal hente kunnskap fra hele instituttets bredde for å styrke økosystembasert forskning og rådgivning.

I mars 2006 ble St.meld. nr. 8 (2005–2006) *Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten* presentert av miljøvernminister Helen Bjørnøy. Havforskningsinstituttet har i betydelig grad bidratt til utarbeidelsen av underlagsrapporter og utredninger til forvaltningsplanen, og har fått ansvar for å lede den rådgivende gruppen for overvåking av Barentshavet. Den første rapporten fra denne gruppen (Fisken og havet, særnummer 1b) utgis som et tillegg til *Havets ressurser og miljø 2007*.

Regjeringens nordområdesatsing, Polaråret og markering av 50 års samarbeid med russiske forskerkolleger gjør at Havforskningsinstituttet også i 2007 vil ha fokus på våre nordlige havområder. I tillegg planlegger vi innsats i Antarktis i Det internasjonale polaråret. Det vil gi oss viktig, grunnleggende kunnskap om økosystemet i Sørishavet og være sentralt for forvaltningen av ressursene i dette området.

Hoveddelen av *Havets ressurser og miljø 2007* beskriver tilstanden til miljøet og de levende ressursene i Barentshavet, Norskehavet, Nordsjøen og Skagerrak. I tillegg har vi, tradisjonen tro, en rekke aktuelle tema – forhåpentligvis til glede også for deg som leser og bruker rapporten. Olje-fisk har vært og vil være et sentralt forskningsfelt for instituttet for å få et best mulig grunnlag for våre råd om en bærekraftig utvikling. Hvorfor intensivert blåkveiteforskning krever betydelige forskningskvoter er et annet tema som har opptatt både offentligheten og oss det siste året, og vi gir svaret her. MAREANO startet i 2006. Programmet har gitt oss unike bilder fra havbunnen allerede og vil bidra med sentral kunnskap i årene som kommer. Tema som rekrutteringssvikten i Nordsjøen, varmere rekorder i 2006, om referanseflåten av kommersielle fiskefartøyer, og om det videre arbeidet med Forvaltningsplanen for Barentshavet håper vi også vekker leserens interesse.

For oss på Havforskningsinstituttet er det et sentralt mål å dele vår kunnskap med andre. Det håper vi denne rapporten bidrar til.

Redaksjonskomiteen for *Havets ressurser og miljø 2007* har foruten redaktørene Morten Skogen, Harald Gjøsæter, Reidar Toresen og Yvonne Robberstad bestått av Ole Thomas Albert, Irene Huse, Jan Erik Stiansen, Knut Sunnanå, Ingrid Sværen og Ingunn Bakketeig (redaksjon og korrektur). Harald E. Tørresen har stått for den grafiske formgivingen.

Rapporten finnes også på www.imr.no/dokumenter.

God lesning!

Ole Arve Misund
konstituert forskningsdirektør

Denne rapporten refereres slik: / This report should be cited:
Skogen, M., Gjøsæter, H., Toresen, R. og Robberstad, Y. (red.) 2007.
Havets ressurser og miljø 2007. Fisken og havet, særnr. 1–2007.